

AKTUELNI IZVJEŠTAJI I PREPORUKE ZA STANOVNIŠTVO
U SLUČAJEVIMA PREKOMJERNIH KONCENTRACIJA ZAGAĐUJUĆIH MATERIJA: 18.11.2024.

Pokazatelji mjerenja zagađujućih materija u zraku na području Kantona Sarajevo bilježili su sljedeće indeksne vrijednosti za mjerene polutante:

2

VIJEĆNICA: DOBAR, preporuka za osjetljive populacione skupine je da razmisle o smanjenju intenzivnih aktivnosti na otvorenom, za ostatak populacije preporuka je da uživaju u uobičajnim aktivnostima na otvorenom.

INDEKS PM₁₀

1

MOBILNA HADŽIĆI : ODLIČAN, preporuka za sve populacione skupine je da uživaju u svojim uobičajenim aktivnostima na otvorenom.

INDEKS NO₂, O₃, SO₂

6

OTOKA: IZUZETNO ZAGAĐEN, preporuka za osjetljive populacione skupine je da borave u zatvorenom uz nizak nivo aktivnosti, a za ostatak populacije da izbjegavaju svaku vrstu fizičke aktivnosti na otvorenom.

INDEKS PM_{2.5}, PM₁₀

5

BJELAVE: VRLO ZAGAĐEN, preporuka za osjetljive populacione skupine je da izbjegavaju svaku vrstu fizičke aktivnosti na otvorenom, a za ostatak populacije da aktivnosti na otvorenom svedu na minimum.

INDEKS PM_{2.5}

5

ILIJAS: VRLO ZAGAĐEN, preporuka za osjetljive populacione skupine je da izbjegavaju svaku vrstu fizičke aktivnosti na otvorenom, a za ostatak populacije da aktivnosti na otvorenom svedu na minimum.

INDEKS PM₁₀

6

ILIDŽA: IZUZETNO ZAGAĐEN, preporuka za osjetljive populacione skupine je da borave u zatvorenom uz nizak nivo aktivnosti, a za ostatak populacije da izbjegavaju svaku vrstu fizičke aktivnosti na otvorenom.

INDEKS PM_{2.5}

6

VOGOŠĆA: IZUZETNO ZAGAĐEN, preporuka za osjetljive populacione skupine je da borave u zatvorenom uz nizak nivo aktivnosti, a za ostatak populacije da izbjegavaju svaku vrstu fizičke aktivnosti na otvorenom.

INDEKS PM_{2.5}

Monitoring se vrši prema Pravilniku o načinu vršenja monitoringa kvaliteta zraka i definisanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta zraka („Službene novine Federacije BiH“, broj 1/12). Prosječne koncentracije polutanata sa vrijednošću Indeksa na dan **18.11.2024. godine do 07h.**

Sat	Vijećnica			Mobilna			Otoka					Bjelave					Ilijaš			Iliđa				Vogošća			
	PM10	NO ₂	SO ₂	NO ₂	O ₃	SO ₂	PM10	NO ₂	O ₃	SO ₂	PM2.5	PM10	NO ₂	O ₃	SO ₂	PM2.5	PM10	NO ₂	SO ₂	PM10	NO ₂	SO ₂	PM2.5	PM10	NO ₂	SO ₂	PM2.5
	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³
1:00	21.7	11.7	6.6	34.7	5.5	39.7	245.4	49.2	1.4	26.0	230.8	39.1	14.1	38.6	25.4	36.9	268.9	25.1	54.9	154.0	43.1	28.2	146.6	148.7	38.6	24.8	142.5
2:00	19.2	9.6	6.3	36.9	5.0	35.1	219.3	46.9	1.2	26.7	208.1	30.9	9.7	44.3	23.5	28.8	245.8	22.8	49.3	142.2	39.2	41.6	136.9	111.0	35.9	18.1	106.0
3:00	21.4	12.8	6.6	33.9	4.7	33.3	190.8	42.1	1.0	25.6	183.3	27.9	10.6	42.2	22.9	26.2	202.8	21.4	46.2	140.3	36.9	28.6	134.7	113.2	31.3	15.1	109.0
4:00	26.0	29.2	7.7	32.5	4.5	33.1	207.0	35.5	1.2	21.9	199.1	43.2	27.6	23.7	23.1	40.4	181.2	19.5	38.6	137.9	34.9	27.4	133.1	103.1	30.1	12.8	99.4
5:00	35.0	20.8	7.4	28.8	4.5	28.5	209.1	32.3	1.5	20.8	200.7	40.8	14.6	37.5	22.6	37.7	175.0	19.5	33.3	142.2	34.5	28.1	136.1	123.0	31.3	13.0	118.3
6:00	27.3	35.2	9.0	28.3	4.5	24.3	187.8	39.0	1.1	18.8	180.5	63.7	29.1	22.0	22.4	60.4	164.1	16.1	24.8	126.4	32.9	21.9	122.1	142.8	26.4	11.3	138.3
8:00	50.6	39.2	9.2	29.8	4.2	16.8	173.0	39.0	0.8	17.1	165.0	76.4	30.5	17.2	21.4	72.8	159.9	19.1	25.2	129.7	38.5	22.4	125.8	133.3	28.9	9.2	129.2
PROSJEK	28.7	22.6	7.5	32.1	4.7	30.1	204.6	40.6	1.2	22.4	195.4	46.0	19.5	32.2	23.0	43.3	199.7	20.5	38.9	138.9	37.1	28.3	133.6	125.0	31.8	14.9	120.4
INDEX	2			1			6					5					5			6				6			
	PM10			NO ₂ , O ₃ , SO ₂			PM2.5, PM10					PM2.5					PM10			PM2.5				PM2.5			

* Vrijednost indeksa je izračunata na osnovu najveće vrijednosti koncentracije polutanta i to: PM10 i PM2.5 (srednja vrijednost posljednjih 24^h), NO₂, O₃ i SO₂ (posljednja 1^h vrijednost), a prema Metodologiji indeksa kvaliteta zraka izdatoj od strane Federalnog hidrometeorološkog zavoda BiH

* Vrijednost u tabeli su validirane

* Vrijednost indeksa je izračunata na osnovu najveće vrijednosti koncentracije polutanta i to: PM10 i PM2.5 (srednja vrijednost posljednjih 24^h), NO₂, O₃ i SO₂ (posljednja 1^h vrijednost), a prema Metodologiji indeksa kvaliteta zraka izdatoj od strane Federalnog hidrometeorološkog zavoda BiH

* Vrijednost u tabeli su validirane

Vrijednost Indeksa se izražava u rasponu od **1 do 6** i podjeljena je u šest kvalitativnih kategorija:

1 - Odličan
2 - Dobar
3 - Umjeren za osjetljive grupe
4 - Zagađen
5 - Vrlo zagađen
6 - Izuzetno zagađen

PREPORUKE ZA STANOVNIŠTVO KANTONA SARAJEVO NA DAN 18.11.2024.

Na osnovu dostupnih informacija o izmjerenim koncentracijama i vremenske prognoze tokom **18.11.2024.** godine, zrak je indeksiran kao vrlo zagađen i izuzetno zagađen, osim na području Hadžića i Vijećnice, te su preporuke za osobe koje ne koriste pravilno i pravovremeno terapiju a hronični su plućni i/ili srčani bolesnici, osobe sklone težim alergijskim reakcijama, te *osjetljive kategorije stanovništva* (starija populacija, hronični stabilni blesnici, trudnice, mlađa djeca...), da izbjegavaju sve vrste fizičkih aktivnosti na otvorenom i borave u zatvorenom, uz napomenu da se ne smije zaboraviti na važnost dobrog kvaliteta zraka u zatvorenom prostoru. Preporuka za ostatatak populacije je da aktivnosti na otvorenom svedu na minimum. Preporuke se naročito odnose na period jutarnjih i večernjih sati kad su koncentracije zagađujućih materija u zraku najviše. Radnicima koji duži vremenski period borave na otvorenom preporučuje se nošenje maski za lice sa zaštitnim respiratornim filterima. Ukoliko su duži boravci vani neophodni, preporučuje se nošenje maske za lice sa zaštitnim respiratornim filterima. Ako građanima mogućnosti dozvoljavaju, svakako se preporučuje boravak na planinama u okruženju Grada.

NAPOMENA: Preporuke se prave na početku dana na osnovu dostupnih informacija u tom momentu.

U slučaju nagle promjene vremenskih prilika, usljed kojih može doći do povećanja/smanjenja koncentracija zagađujućih materija, preporuke građanima biće prilagođene posljednje izmjenim koncentracijama zagađujućih materija i vremenskoj prognozi.

Stalna preporuka građanima je da putem sredstava informisanja prate zvanične informacije o izmjenim koncentracijama zagađujućih materija u zraku i vremenskoj prognozi. Posljednje izmjerene vrijednosti polutanata prikazane su na internet stranici:

<https://www.fhmzbih.gov.ba/latinica/ZRAK/AQI-satne.php>

Više informacija o mjerama samozaštite građani mogu naći u prilogima: „Zdravstvene preporuke rizičnim grupama stanovništva kod povećanih koncentracija zagađujućih materija u zraku u Kantonu Sarajevo“.

<http://www.zzjzks.ba/wp-content/uploads/2018/10/Preventivne-mjere-aerozagadjenje.pdf>

<http://www.zzjzks.ba/wp-content/uploads/2018/10/ZDRAVSTVENE-PREPORUKE-POVECANA-KONCENTRACIJA-ZAG.MATERIJA.pdf>

J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo će nastaviti kontinuirano vršiti mjerenja i obavještavati građane o svim eventualnim promjenama.